

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

0617210001 Fax: (+381 21)28-574, 25-859
21 000 НовиСад, Матице српске, 1 E-mail:bms@bms.ns.ac.yu
Тел: (381 21)420-199, 420-198, 28-910 http://www.bms.ns.ac.yu

Управник – Миро Вуксановић

Библиотека Матице српске основана је 1826. године у Пешти оснивањем Матице српске, а за јавност је отворена 1838. године.

Смештена је у Текелијанум, завод за помоћ Србима на школовању у Бечу који је основао Матичин председник и покровитељ Сава Текелија. Првобитни фонд Библиотеке чиниле су свеске *Летописа Матице српске*, прва издања Матице српске и поклони књига из Русије.

Фонд Библиотеке формиран је, надаље, од поклоњених личних библиотека Атанасија Стојковића, Платона Атанацковића и Саве Текелије. Године 1864. Библиотека је, заједно са Матицом српском, пресељена у Нови Сад, где наставља свој континуирани развој. Од 1948. године Библиотека постаје централна библиотека Војводине и почиње да прима обавезни примерак свих штампаних публикација из Србије, а од 1965. године и из целе Југославије. Од 1958. године Библиотека постаје самостална установа. Од оснивања Универзитета у Новом Саду 1960. године библиотека врши функције универзитетске библиотеке.

Функцију матичности за све библиотеке у Војводини Библиотека је, као централна библиотека Војводине, вршила до 1994. године, а од 1994. године матична је за високошколске библиотеке и библиотеке научноистраживачких института на подручју Војводине.

Сагласно одредбама *Закона о библиотечној делатности* Републике Србије Народна библиотека Србије у остваривању функција од општег интереса у библиотекарству сарађује са Библиотеком Матице српске.

Библиотека Матице српске је, узимајући у обзир годину оснивања и континуитет фондова и делатности, прва јавна и научна библиотека у српској култури.

По богатим збиркама универзалног садржаја и развијеним облицима библиотечно-информационе делатности Библиотека

Матице српске је данас савремена библиотека националног значаја.

Стручне послове Библиотека реализује у оквиру својих одељења:

Одељења за набавку публикација, Одељења за чување и коришћење публикација, Одељење за рефералну делатност, Одељења старе и ретке књиге и легата, Одељења каталошко-библиографске обраде, Одељења заштите публикација и Одељења за развој и матичне послове.

Библиотека располаже са више од 2.700.000 публикација, од чега је 851.715 књига, (201.690 на страним језицима), око 28.000 наслова периодике и око 465.000 јединица некњижне библиотечке грађе.

Збирке рукописних књига броје 660 примерака, од којих су 482 ћирилички рукописи од 13. до краја 19. века. Библиотека поседује и 16 инкунабула и 30 елзевира. Збирка српских књига од 15-17. века броји 144 јединице, збирка српских књига из 18. века 507, а збирка српских књига из 19. века око 4.000 јединица. Библиотекина збирка српске периодике из 18. и прве половине 19. века има 160 наслова. Значајне су и збирке књига из 18. и 19. века на страним језицима, посебно на мађарском и руском језику. Збирку ретке књиге чине књиге са посветама, белешкама и потписима личности од значаја за историју, науку и културу, књиге са печатима, књиге специјалне техничке и уметничке опреме, илегална и ратна периодика.

Библиотека има и богате и значајне библиотеке целине: библиотеку епископа Платона Атанацковића, библиотеку Саве Текелије, затим библиотеке Ђоке Мијатовића, Аврама Ђукића, Александра Сандића, Јована Јовановића Змаја, Тихомира Остојића, Петра Попадића, Васе Стајића, Стевана Јосифовића, Мите и Предрага Клицина, Радомира Радујкова, Ивана Суботића, Стојана Суботина, Мирка и Руже Цветков, породице Алексијевић, Светозара Матића, Радослава Митровића, Лазара Стојковића, Мирка Малетина, Јована Поповића, Миленка Милошевића, Рашка Димитријевића, Станислава Бајића, Никол и Сретена Марића и Николе и Косте Милутиновића.

У Библиотеци се налазе и библиотека Српске православне велике гимназије у Новом Саду, збирка књига Уједињене омладине српске и библиотека Стеријиног позорја.

Од посебних збирки Библиотеке најзначајније су: Катографско-географска збирка, збирка музикалија, Ликовно-графичка збирка и збирка ситног и документационог материјала.

Библиотека поседује богату збирку референсне литературе која садржи енциклопедије, лексиконе, речнике, приручнике и библиографије.

Библиотека посебно води Завичајну збирку Војводине.

Збирке Библиотеке Матице српске попуњавају се обавезним примерком, куповином, разменом, поклоном и депозитом FAO и UNESCO.

Фондове Библиотеке могу користити сви пунолетни грађани и ученици уз препоруку наставника који се учлане у Библиотеку.

Библиотека у свим читаоницама (Општој читаоници, Читаоници за периодику и истраживачки рад, Читаоници рефералног центра, Читаоници посебних збирки и Читаоници стручне библиотечарске литературе) располаже са 150 читалачких места.

Читаоцима су за претраживање фондова на располагању лисни каталози и електронска база Библиотеке.

У електронској бази налази се 573.000 записа, од чега је 487.500 наслова књига, 17.808 наслова новина и часописа и 31.000 наслова чланака.

Развијеном међубиблиотечком позајмицом Библиотека безбеђује својим члановима литературу из других домаћих и страних библиотека.

Реферални центар, основан 1985. године, омогућава размену научних, стручних, пословних информација и прибављање примарних публикација. Центар учествује у изради међународне базе података за пољопривреду АГРИС.

Библиотека издаје три едиције каталога старих и ретких књига и легата: *Ђирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске*, *Каталог старих и ретких књига Библиотеке Матице српске* и *Каталог легата Библиотеке Матице српске*.

У едицији *Трагови* Библиотека објављује стручне текстове својих радника.

Библиотека издаје и тромесечно информативно гласило *Вести*, *Годишњак Библиотеке Матице српске*, *Библиографију књига у Војводини*, *Билтен приновљених књига на страним језицима*, *Сигналне информације* и *Анализу рада високошколских библиотека у Војводини*.

Библиотека пригодним тематским изложбама обележава значајне јубилеје из историје и науке.

Библиотека је добитник Вукове награде, а награду "Милорад Панић-Суреп" добила је 1992. године.

Библиотека Матице српске је члан Међународне федерације библиотечких удружења и институција (IFLA) и Међународне федерације за документацију (FID).